

EFECTELE CLIMEI ASUPRA STĂRII FITOSANITARE A CULTURILOR AGRICOLE DIN JUDEȚUL VASLUI ÎN ANUL AGRICOL 2006-2007

THE EFFECTS OF CLIMATE ON PHYTOSANITARY STATE OF THE CULTURED PLANTS OF COUNTY VASLUI IN AGRICULTURAL YEAR 2006-2007

Florinel Roșca
UF Vaslui

Clima anului agricol 2006-2007 a fost deosebit de secetoasă, determinând calamitatea totală sau parțială a tuturor culturilor agricole din județul Vaslui. Temperatura medie anuală (tab.1 și fig.1) a fost mai mare decât media multianuală cu 3°C la Vaslui și Bârlad, și cu 3,3°C la Huși, iar pe perioada de vegetație cu 2,3°C la Vaslui, cu 2,8°C la Bârlad, și cu 3,0°C la Huși. Precipitațiile (tab.2 și fig.2) au înregistrat un deficit anual de 146,5 mm la Vaslui, 160,3 mm la Huși și au depășit normala multianuală cu 22,9 mm la Bârlad, iar pe perioada de vegetație au înregistrat un deficit de 13,4 mm la Vaslui și de 98,5 mm la Huși, iar la Bârlad au depășit normala cu 55,8 mm, cu specificarea că în perioada octombrie 2006-iulie 2007 s-au înregistrat între 31,2-46,5% din cantitatea anuală de precipitații, iar lunile iunie și iulie au înregistrat un deficit cuprins între 70,0-91,5% față normala multianuală pentru perioada respectivă, temperaturi medii lunare ce au depășit normala multianuală cu 3,5-6,0°C, cu media umidității relative a aerului în luna iulie de 46%, minime ce au înregistrat 23 de zile din 31 valori cuprinse între 14-24% și maxime ce au depășit valoarea de 75% doar 5 zile, condiții ce au intensificat seceta atmosferică și pedologică, afectând grav și plantațiile pomicole și viticole.

Precipitațiile căzute în lunile august și septembrie au reprezentat la Vaslui 58,5% din cantitatea de precipitații căzute în cursul anului agricol și 74,6% din cantitatea de precipitații căzute pe perioada de vegetație, la Bârlad 55,8% și respectiv 75,0%, și la Huși 39,8% și respectiv 64,6%, și au creat condiții pentru revenirea plantațiilor pomicole și viticole din stresul hidric și pentru înființarea în condiții apropiate de normal a culturilor de toamnă.

Tabel 1

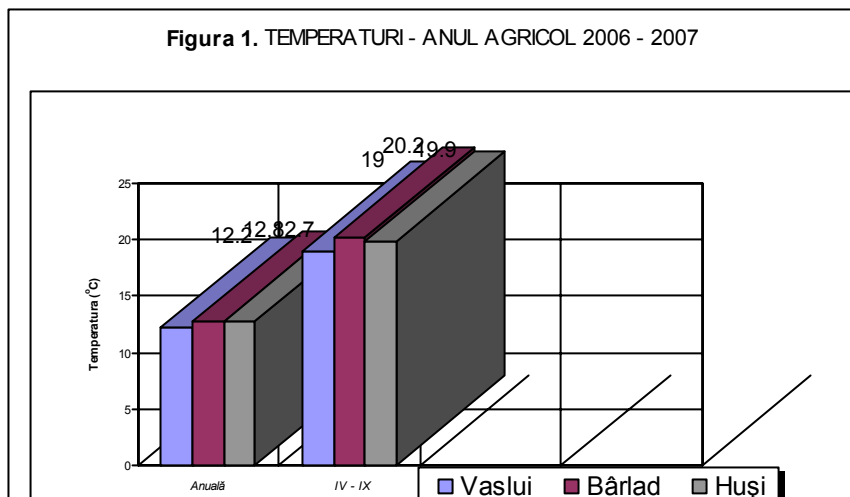
Temperaturi înregistrate în anul agricol 2006- 2007

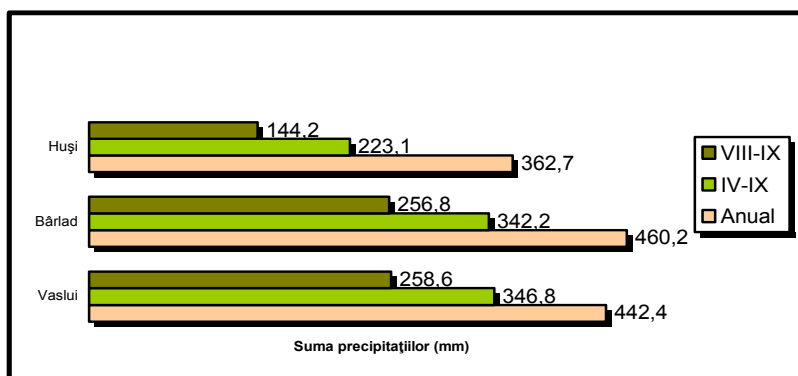
Stația	Temperatura medie anuală (°C)			Temperatura medie pe perioada de vegetație (°C)		
	Înregistrată	Normala	Diferența	Înregistrată	Normala	Diferența
VASLUI	12,2	9,2	3,0	19,0	16,7	2,3
BÂRLAD	12,8	9,8	3,0	20,2	17,4	2,8
HUȘI	12,8	9,5	3,3	19,9	16,9	3,0

Tabel 2

Precipitații înregistrate în anul agricol 2006- 2007

Stația	Suma precipitațiilor anuale (mm)			Suma precipitațiilor pe perioada de vegetație					
	Înregistrată	Normala	Diferența	Înregistrată	Normala	Diferența	Din care în lunile VIII și IX		
							Total (mm)	% din cant. anuală	% din cant. IV-IX
VASLUI	442,4	588,9	-146,5	346,8	360,5	-13,4	258,6	58,5	74,6
BÂRLAD	460,2	437,3	+22,9	342,2	276,4	+55,8	256,8	55,8	75,0
HUȘI	362,7	523,0	-160,3	223,1	321,6	-98,5	144,2	39,8	64,6

Fig.1. Graficul temperaturilor înregistrate în anul agricol 2006-2007

Fig. 2. Graficul precipitațiilor înregistrate în anul agricol 2006-2007

Din punct de vedere fitosanitar majoritatea agenților fitopatogeni au înregistrat grade de atac reduse (exemplu: *Cladosporium herbarum*, *Gibberella zeae* la grâu, *Phytophthora infestans* la cartof, *Botrytis cinerea* și *Sclerotinia sclerotiorum* la floarea soarelui, *Uncinula necator* la vița de vie, ș.a), nu au înregistrat atac (*Calonectria graminicola*, *Puccinia spp.*, *Septoria spp.* la cerealele păioase, *Phomopsis helianthi* și *Phoma macdonaldii* la floarea soarelui, *Plasmopara viticola* la vița de vie) sau nu au manifestat infecția existentă (*Plum pox poty virus*). Dăunătorii au avut condiții de dezvoltare și atac favorabile, cu unele excepții (exemplu: *Hyphantria cunea* a înregistrat la generația a doua o regresie, în timp ce *Laspeyresia pomonella* a înregistrat condiții foarte favorabile dezvoltării înregistrând a treia generație, și creând probleme de combatere din cauza condițiilor de secetă excesivă care au diminuat eficacitatea insecticidelor recomandate pentru perioada din apropierea fazei de pârğă, dată fiind restricția în folosirea insecticidelor cu remanență îndelungată, care lasă reziduuri în fructe, în această fază).

Organismele dăunătoare a căror atac a fost favorizat de condițiile climatice înregistrate în anul agricol 2006-2007 sunt:

🌿 în toamnă: la cerealele păioase atacul afidelor (*Schizaphis graminum*) și șoarecelui de câmp (*Microtus arvalis*), la rapița de toamnă atacul viespei rapiței (*Athalia rosae*), la varză atacul afidelor (*Brevicoryne brassicae*), iar la cireș și vișin atacul ciupercii *Coccomyces hiemalis*, iar în a doua parte și-au continuat atacul afidele și gândacul ghebos (*Zabrus tenebrioides*) la grâul de toamnă, iar șoarecele de câmp a înregistrat atac slab la grâu și rapiță și atac mijlociu la lucernă și pășuni;

🌿 în primăvară: în prima parte a perioadei condițiile climatice au favorizat atacul produs de *Gibberella zeae*, *Erysiphe graminis f. sp*

tritici la grâul de toamnă, *Phoma lingam* la rapița de toamnă, *Pythium de barianum* și *Fusarium spp.* la răsadul de legume, *Podosphaera leucotricha* la măr, *Monilinia spp.* la cireș, vișin și prun, și atacul dăunătorilor: *Eugygaster integriceps*, *Lema melanopa*, muștele cerealelor și *Microtus arvalis* la cultura grâului, *Entomoscelis adonidis*, *Meligethes aeneus* și *Ceuthorrynchus napi* la rapița de toamnă, *Tetranychus urticae* și *Eriophyes vitis* la vița de vie. În a doua parte a perioadei condițiile de secetă prelungită, au menținut la slab atacul produs de *Gibberella zeae* la grâu, *Monilinia spp.*, *Coccomyces hiemalis*, *Coryneum beijerinckii*, la cireș, vișin și prun și au favorizat atacul produs de *Erysiphe graminis* la cultura grâului, *Podosphaera leucotricha* și *Venturia inaequalis* la măr, *Taphrina pruni* la prun, și *Taphrina deformans* la piersic. Au înregistrat creșteri ale gradului de atac dăunătorii: *Eurygaster integriceps*, *Tanymecus dilaticolis*, *Bruchus pisorum*, *Kakothrips robusta*, *Hylemia antiqua*, *Delia brassicae*, *Leptinotarsa decemlineata*, *Eriosoma lanigerum*, *Hoplocampa testudinea*, *Hoplocampa minuta*, *Hyalopterus pruni*, *Hyphantria cunea*, ș.a;

■ în vară: condițiile climatice au favorizat creșterea atacului ciupercilor, *Fusarium oxysporum*, *Septoria lycopersici*, *Alternaria spp.*, la legume, *Podosphaera leucotricha* (doar în luna iunie), *Venturia inaequalis* și *Erwinia amylovora* la măr, păr și gutui, *Monilinia spp.*, *Polystigma rubrum*, *Coryneum beijerinckii*, *Coccomyces hiemalis* la sămburoase (în luna iunie). Dintre dăunătorii specifici perioadei au fost foarte favorizați de condițiile climatice menționate: *Haplothrips tritici*, *Leptinotarsa decemlineata*, *Ostrinia nubilalis*, *Rhaphalosiphum maydis*, afidele și tripsii la floarea soarelui, soia, legume, flori și măr, *Mamestra brassicae*, *Eriosoma lanigerum*, *Laspeyresia pomonella*, *L. funebrana*, *Adoxophyes reticulana*, *Quadraspidotus perniciosus*, *Hyalopterus pruni*, *Rhagoletis cerasi*, *Tetranychus urticae*, ș.a;

Precipitațiile înregistrate în lunile august și septembrie au favorizat atacul următoarelor organisme dăunătoare: *Sorosporium holci sorghi* la porumb, *Cercospora beticola* la sfecla de zahăr, *Alternaria spp.*, *Fusarium oxysporum*, *Pseudoperonospora cubensis* la legume și flori, *Botryotinia fuckeliana* și *Uncinula necator* la vița de vie, *Venturia inaequalis* la măr și păr. Dintre dăunătorii specifici perioadei au fost favorizați: *Ostrinia nubilalis* și *Chloridea armigera* la porumb, *Athalia rosae* la rapiță, afidele, tripsii și acarienii la legume, flori și măr, *Mamestra brassicae* la varză, *Laspeyresia pomonella*, *Eriosoma lanigerum*, *Quadraspidotus perniciosus* la măr.